

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 81/2019
12.02.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је пуномоћник Горан Стаменић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова РС, чији је законски заступник Државни правобранилац, са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1843/18 од 09.08.2018. године, у седници одржаној 12.02.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1843/18 од 09.08.2018. године, као о изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1843/18 од 09.08.2018. године у делу којим је одлучено о трошковима превоза за долазак и одлазак са рада и трошковима поступка и пресуда Основног суда у Смедереву П1 249/16 од 29.09.2017. године, у ставу другом и трећем изреке, и у наведеном делу предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1843/18 од 09.08.2018. године, потврђена је пресуда Основног суда у Смедереву П1 249/16 од 29.09.2017. године, у делу којим је одбијен тужбени захтев којим су тужиоци тражили да се обавезе тужена да им на име неисплаћених трошкова превоза за долазак и одлазак са рада, исплати појединачне месечне износе одређене у изреци са законском затезном каматом (временски период, висина износа и датум доспећа одређени у изреци првостепене пресуде); као и у делу којим је тужени обавезан да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка, а одбијен захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права. Предложили су да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, ради уједначавања судске праксе.

Апелациони суд у Београду је решењем Р4 132/18 од 22.11.2018. године, предложио одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној.

Врховни касациони суд налази да су због потребе уједначавања судске праксе испуњени услови из члана 395. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 125/04, 111/09) који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Сл. гласник РС“, број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), за одлучивање о ревизији тужиоца, као изузетно дозвољеној, с обзиром да је правни став изражен у побијаној одлуци, о праву тужилаца на накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада, супротан правном схватању израженом у правноснажним одлукама и одлукама Врховног касационог суда у предметима са чињеничним стањем и тужбеним захтевом као што је конкретан, на основу чега је одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 399. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда парничног поступка из члан 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су у радном односу код тужене и њихово место рада је у Полицијској управи у Тужиоци као униформисана лица били су ослобођени плаћања карата градским превозницима на подручју града Тужбом потражују накнаду трошкова превоза за долазак и повратак са рада за период од децембра 2007. године до децембра 2011. године, јер им у наведеном периоду тужена није платила ове накнаде.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев налазећи да тужици нису доставили доказе да су се туженој обраћали писаним захтевом за накнаду трошкова превоза, што представља услов за остваривање овог права, па је у одсуству захтева за накнаду трошкова превоза и тужбени захтев тужиоца неоснован.

Основано се ревизијом указује да је материјално право погрешно примењено.

Одредбом члана 13. Закона о државним службеницима („Сл. гласник РС“, бр. 79/05 ... 104/09) прописано је да државни службеник има право на плату, накнаду и друга примања према закону којим се уређују плате у државним органима.

Према члану 37. став 1. Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“, бр. 62/06 ... 99/10), државни службеник има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада, за време које је провео на службеном путу у земљи и иностранству, за смештај и исхрану док ради и борави на терену и на накнаду трошкова који су изазвани привременим или трајним премештајем у друго место рада, док је ставом 2. истог члана прописано да услови за накнаду трошкова, њихова висина и начин на који се остварују прописују се Уредбом Владе.

Чланом 2. став 1. тачка 1. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС“, бр. 98/07), прописано је да се државном службенику и намештенику надокнађују трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада, док је висина трошкова регулисана одредбом члана 3. Уредбе, тако што је одређено да се државном службенику и намештенику надокнађују трошкови превоза за

долазак на рад и одлазак са рада у висини цене месечне претплатне карте у градском, приградском, односно међуградском саобраћају.

По оцени Врховног касационог суда, погрешан је закључак нижестепених судова да тужиоци немају право на накнаду трошкова превоза зато што нису доставили доказе да су се туженој обратили захтевом за накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада. Право запослених на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада није условљено подношењем захтева и доказивањем да је запослени сносио ове трошкове. Наиме, право на накнаду трошкова превоза засновано је на непосредној примени одредбе члана 37. Закона о платама државних службеника и намештеника и члана 2. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника, којима није прописана обавеза запосленог да за остваривање законског права на накнаду трошкова превоза - руководиоцу подноси посебан захтев. Право запосленог на накнаду трошкова превоза је засновано на непосредној примени наведеног закона и подзаконског акта, при чему руководиоци органа имају дискреционо овлашћење да о том праву одлучују посебним решењем за сваког запосленог појединачно или да им ове трошкове исплаћују без доношења таквих решења, због чега постојање или изостанак решења о признавању овог права није од утицаја на обавезу тужене да запосленима исплаћује трошкове превоза.

Имајући у виду да нижестепени судови, због погрешне примене материјалног права нису утврдили висину тражених накнада трошкова за долазак и одлазак са рада, на начин предвиђен чланом 3. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника, чињенично стање је остало непотпуно утврђено. Зато су обе пресуде укинуте, а предмет враћен првостепеном суду да у складу са примедбама из овог решења, допуни доказни поступак и правилном применом материјалног права донесе нову пресуду.

Применом члана 407. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци решења. Одлука о трошковима укинута је на основу члана 161. став 3. ЗПП.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић